

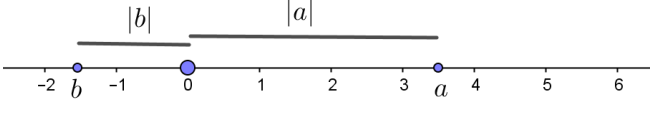

Zadania dla uczniów klasy VI b

Litera P oznacza zdanie prawdziwe, F – fałszywe.

Definicja:

- (1) Wartością bezwzględną liczby **dodatniej** a nazywamy tę liczbę a .
- (2) Wartością bezwzględną liczby **ujemnej** a nazywamy liczbę do niej przeciwną $-a$.
- (3) Wartością bezwzględną zera nazywamy zero.

Wartość bezwzględną danej liczby a oznaczamy przez $|a|$.

Wartość bezwzględna $ a $ może być interpretowana jako odległość na osi liczby a od 0.	
Wartość bezwzględna $ a - b $ różnicy dwóch liczb a i b może być interpretowana jako odległość na osi między a oraz b .	$ -1(-3) = 4$

Aby obliczyć wartość bezwzględną danej liczby wystarczy wiedzieć, czy liczba ta jest dodatnia czy ujemna, np. by obliczyć $|5|$ należy zastosować (1) bo liczba 5 jest dodatnia, zaś, by obliczyć $|-3\frac{1}{4}|$ należy zastosować (2) gdyż $-3\frac{1}{4}$ jest liczbą ujemną, a więc $|-3\frac{1}{4}| = -(-3\frac{1}{4}) = 3\frac{1}{4}$.

1. Czy istnieją dwie różne liczby, które mają wartość bezwzględną równą 8?

A	Tak,	ponieważ	1.	$ 8 = 8$ oraz $ -8 = 8$.
			2.	$-8 < 8$.
B	Nie,		3.	różne liczby mają zawsze różne wartości bezwzględne.

2. Odległość na osi pewnej liczby x od 0 wynosi 4. Jaka to liczba x ?

A	$x = 4$	ponieważ	1.	okrąg o promieniu 4 i środku 0 przecina oś w dwóch punktach odpowiadających liczbom -4 oraz 4 .
			2.	$ x = 4$, gdy $x = 4$.
B	$x = 4$ lub $x = -4$		3.	Liczba 4 leży na osi w odległości 4 od zera.

3. Czy istnieje taka liczba m , że $|m| = -2$?

A	Tak,	ponieważ	1.	$m = -2$.
			2.	$m = -2$ lub $m = 2$
B	Nie,		3.	Wartość bezwzględna liczby dodatniej to ta sama liczba dodatnia, a ujemnej to liczba do niej przeciwna (czyli dodatnia)

4. Ile istnieje liczb k , których wartość bezwzględna $|k|$ jest równa 0?

A	Jedna, $k = 0$,	ponieważ	1.	wartość bezwzględna liczby dodatniej oraz wartość bezwzględna liczby ujemnej jest dodatnia.
			2.	wartość bezwzględna dowolnej liczby jest dodatnia.
B	Dwie,		3.	$ 0 = 0$ oraz $ -0 = 0$.

5. Która z liczb -19 czy -23 ma **większą** wartość bezwzględną?

A	-19 ,	ponieważ	1.	$-23 < -19$.
			2.	$ -19 = 19$, $ -23 = 23$.
B	-23 ,		3.	$ -23 < -19 $.

6. Znajdź wszystkie liczby, których wartością bezwzględną jest 25.

A	Tylko 25	ponieważ	1.	$ -25 = 25 = 25$.
			2.	$ -25 < 25 $.
B	-25 i 25		3.	25 jest jedyną liczbą na osi, której odległość od zera wynosi 25.

7. Znajdź wszystkie liczby, których odległość od 5 wynosi 3.

A	8,	ponieważ	1.	Odległość między 5 i 8 wynosi 3.
			2.	okrąg o promieniu 3 i środku w 5 przecina oś w punktach odpowiadających liczbom 2 i 8.
B	2 i 8,		3.	Odległość między 2 i 5 wynosi 3.

8. Wymień wszystkie liczby całkowite x , których wartość bezwzględna jest mniejsza od 4.

A	1, 2, 3	ponieważ	1.	Tylko te liczby całkowite znajdują się w kole o promieniu 4 i środku 0.
			2.	$ 0 $ nie jest mniejsza od 4.
B	-3, -2, -1, 0, 1, 2, 3		3.	to są wszystkie liczby całkowite mniejsze od 4.

9. Wymień trzy liczby całkowite ujemne, które spełniają nierówność $|x| > 5\frac{1}{2}$.

A	-1, -2, -3	ponieważ	1.	są to liczby ujemne mniejsze od $5\frac{1}{2}$.
			2.	są to liczby ujemne większe od $5\frac{1}{2}$.
B	-6, -7, -15		3.	$ -6 = 6 > 5\frac{1}{2}$, itd.

10. Wartością wyrażenia $|-7| - |5|$ jest liczba:

A	12,	ponieważ	1.	$ -7 = 7, -5 = 5$, a $7 + 5 = 12$.
			2.	$ -7 - 5 = 7 - 5 = 2$
B	2,		3.	$ -7 - 5 = -12 = 12$.

11. Wartość wyrażenia $w = \left| \frac{1}{3} + \left(-\frac{2}{5} \right) \right| - 2 \cdot \left| -\frac{3}{4} \right|$ wynosi:

A	$-\frac{43}{30}$,	ponieważ	1.	$w = \left \frac{1}{3} - \frac{2}{5} \right - 2 \cdot \frac{3}{4} = \left -\frac{1}{15} \right - \frac{3}{2} = \frac{2}{30} - \frac{45}{30} = -\frac{43}{30}$.
			2.	$w = \frac{1}{3} + \frac{2}{5} - \frac{3}{2} = \frac{10+12-45}{30} = -\frac{23}{30}$.
B	$-\frac{23}{30}$,		3.	$w = \frac{1}{3} + \frac{2}{5} + \frac{3}{2} = \frac{10+12+45}{30} = \frac{67}{30}$.

12. Czy $|a + b| = |a| + |b|$? Czy $|a \cdot b| = |a| \cdot |b|$?

$ -3 + (-8) = -3 + -8 $	P	F
$ 3 + (-5) < 3 + -5 $	P	F
$ -4 \cdot 7 = -4 \cdot 7 $	P	F
$ -6 \cdot -1,5 = (-6) \cdot (-1,5) $	P	F

13. Oceń prawdziwość poniższych równości?

$ 2 - -7 - 5 = 2 - 12 = -10 = 10$	P	F
$ 3,72 - 2 \cdot (-4,5) = 3,72 + 9 = 12,72$	P	F
$ -240 : 80 = 3$	P	F

14. O liczbie a wiadomo, że ma wartość bezwzględną równą 6, zaś $b = -3$. Wówczas wartość iloczynu

A	$a \cdot b$	jest	1.	dodatnia
B	$a^2 \cdot b$		2.	ujemna
C	$a^4 \cdot b $		3.	nie można stwierdzić czy jest dodatnia czy ujemna

15. Liczby a, b, c oraz d są przedstawione na osi. Która z danych równości jest prawdziwa?

$ a + b = a + b$	$ a + b = -a - b$	$ a + b = b - a$
$ a - c = a + c$	$ a - c = a - c$	$ a + c = -c - a$